

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0476

Useisiin maatalouden ja maaseudun kehittämisen alaa koskeviin asetuksiin tehtävät muutokset *I**

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 12. joulukuuta 2017 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013, (EU) N:o 1307/2013, (EU) N:o 1308/2013 ja (EU) N:o 652/2014 muuttamisesta (COM(2016)0605 – C8-0404/2017 – 2016/0282B(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2016)0605),
- ottaa huomioon puheenjohtajakokouksen 16. marraskuuta 2017 tekemän päätöksen jakaa komission ehdotus ja antaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnalle lupa laatia erillinen lainsäädäntömietintö, joka koskee valiokunnan toimivallan piiriin kuuluvia säännöksiä eli komission ehdotuksen 267–270 ja 275 artiklaa,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 ja 3 kohdan, 42 artiklan, 43 artiklan 2 kohdan ja 168 artiklan 4 kohdan b alakohdan,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen 26. tammikuuta 2017 antaman lausunnon nro 1/2017¹,
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 14. joulukuuta 2016 antaman lausunnon²,
- ottaa huomioon alueiden komitean 11. toukokuuta 2017 antaman lausunnon³,
- ottaa huomioon budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavalioikunnan mietinnön (A8-0211/2017),

¹ EUVL C 91, 23.3.2017, s. 1.

² EUVL C 75, 10.3.2017, s. 63.

³ EUVL C 306, 15.9.2017, s. 64.

- ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän, jäljempänä esitetyn alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 15. marraskuuta 2017 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
 - ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan mietinnön (A8-0380/2017),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan lausumansa;
 3. panee merkille tämän päätöslauselman liitteenä olevat komission lausumat;
 4. korostaa, että komission ehdotuksen jakamisen tarkoituksena on mahdollistaa se, että maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan toimivallan piiriin kuuluvia säännöksiä sovelletaan 1. tammikuuta 2018 alkaen ja komission ehdotuksen¹ muut osat käsitellään myöhemmin;
 5. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 6. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

¹ Menettelynumero 2016/0282A(COD).

P8_TC1-COD(2016)0282B

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 12. joulukuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/... antamiseksi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun asetuksen (EU) N:o 1305/2013, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta annetun asetuksen (EU) N:o 1306/2013, yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suorita tukia koskevista säännöistä annetun asetuksen (EU) N:o 1307/2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ja elintarvikeketjuun, eläinten terveyteen ja eläinten hyvinvointiin, kasvien terveyteen ja kasvien lisäysaineistoon liittyvien menojen hallinnointia koskevista säännöksistä annetun asetuksen (EU) N:o 652/2014 muuttamisesta

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, asetusta (EU) 2017/2393.)

EUROOPAN PARLAMENTIN LAUSUMA

Tuottajaorganisaatioita ja kilpailulainsäädäntöä (yhteinen markkinajärjestely) koskevat uudet säännöt

Euroopan parlamentti palauttaa mieliin, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 artiklan mukaan kilpailusääntöjä sovelletaan maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan vain siltä osin kuin Euroopan parlamentti ja neuvosto ne määrittävät ottaen huomioon kyseisen sopimuksen 39 artiklassa luetellut yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) tavoitteet.

Perussopimuksen määräysten ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön¹ mukaisesti YMP:n tavoitteet ovat unionin kilpailupolitiikkaan nähden ensisijaisia.

Maatalousmarkkinoita ei kuitenkaan ole vapautettu kilpailulainsäädännön noudattamisesta. Kilpailusääntöjen mukauttaminen maatalousalan erityispiirteisiin kuuluu lainsäädäntövallan käyttäjien, Euroopan parlamentin ja neuvoston, toimivaltaan.

Tässä yhteydessä parlamentti ehdottaa kyseisellä asetuksella YMP:n sääntöjen, etenkin tuottajaorganisaatioiden ja niiden järjestöjen roolin ja tehtävien, sekä toisaalta unionin kilpailulainsäädännön välisen suhteen selkiyttämistä. Selkiyttäminen on välttämätöntä, koska nykyään näiden sääntöjen täytäntöönpanosta on epävarmuutta ja koska on tärkeää saavuttaa unionin tavoite parantaa viljelijöiden asemaa elintarvikkeiden toimitusketjussa. Euroopan parlamentin ehdotukset perustuvat maatalousmarkkinatyöryhmän 14. marraskuuta 2016 antamaan raporttiin sisältyviin suosituksiin. Kyseiset suositukset perustuivat useisiin kaikkien elintarvikkeiden toimitusketjun toimijoiden – tuottajien, jalostajien ja vähittäismyyjien – kuulemisiin ja niiden antamaan panokseen.

Euroopan parlamentin tavoitteena on yksinkertaistaa ja selkiyttää edellytyksiä, joiden mukaisesti tuottajaorganisaatiot tai niiden järjestöt voivat harjoittaa kaikilla asetuksen (EU) N:o 1308/2013 1 artiklan 2 kohdassa luetelluilla aloilla jäsentensä puolesta toimintoja, jotka liittyvät tuotannon suunnitteluun, markkinoille saattamiseen, sopimuksia koskevien neuvottelujen käymiseen maataloustuotteiden tarjoamiseksi ja tuotantokustannusten optimointiin. Nämä tehtävät edellyttävät tiettyjä käytäntöjä, kuten sisäisiä kuulemisia ja kaupallisten tietojen vaihtoa kyseissä yksiköissä. Sen vuoksi ehdotetaan, että nämä käytännöt

¹ Tuomio asiassa Maizena, 139/79, EU:C:1980:250, 23 kohta; tuomio asiassa Saksa v. neuvosto, C-280/93, EU:C:1994:367, 61 kohta.

jätetään SEUT:n 101 artiklan 1 kohdassa vahvistetun kilpailunvastaisten sopimusten kiellon ulkopuolelle ja että poikkeus kyseisen artiklan soveltamisesta koskee ainakin yhtä taloudellista toimintaa harjoittavia tuottajaorganisaatioita tai niiden järjestöjä. Poikkeus ei kuitenkaan ole absoluuttinen. Kilpailuviranomaisilla on edelleen mahdollisuus toteuttaa toimia, jos ne katsovat, että tällainen toiminta saattaa estää kilpailua tai vaarantaa YMP:n tavoitteet.

Tämä selventää tuottajaorganisaatioiden ja niiden järjestöjen roolia ja tehtäviä sekä niiden suhdetta kilpailulainsäädäntöön. Rajoittamatta komission toimielinvaltuuksia Euroopan parlamentti katsoo, etteivät uudet säännöt vaadi komission suuntaviivojen muodossa annettavia lisäselvennyksiä.

KOMISSIION LAUSUMAT

1 artikla – Maaseudun kehittäminen

- **Maaseudun kehittämisohjelmien jatkaminen**

Vuosien 2014–2020 maaseudun kehittämisohjelmiin liittyvät menot, jotka on hyväksytty asetuksen (EU) N:o 1305/2013 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ovat edelleen tukikelpoisia maaseuturahaston rahoitusosuuden suhteen, mikäli se maksetaan tuensaajille viimeistään 31. joulukuuta 2023. Komissio aikoo käsitellä maaseudun kehittämiseen kohdistettavan tuen jatkamista vuoden 2020 jälkeisenä aikana seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan ehdotuksensa yhteydessä.

- **Riskienhallinta**

Komissio vahvistaa aikomuksensa tarkastella uudelleen nykyisin asetukseen (EU) N:o 1305/2013 sisältyvien riskienhallinnan välineiden toimivuutta ja tehokkuutta yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista ja yksinkertaistamista koskevien ehdotustensa yhteydessä.

- **Seuraamukset Leaderin yhteydessä**

Komissio vahvistaa aikomuksensa tarkastella uudelleen komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 mukaisten, Leaderiin liittyvien seuraamusten vaikuttavuutta ja oikeasuhteisuutta.

2 artikla – Horisontaalinen asetus

- **Kriisivaraus**

Komissio vahvistaa, että maatalousalan kriisivarauksen toimintaa sekä rahoituskuriin liittyvää määrärahojen takaisinmaksua, joista säädetään asetuksen (EU) N:o 1306/2013 25 artiklassa ja 26 artiklan 5 kohdassa, tarkastellaan uudelleen seuraavaa monivuotista rahoituskehystä valmisteltaessa, jotta markkinakriisin tilanteessa olisi mahdollista toteuttaa toimenpiteitä tehokkaasti ja nopeasti.

- **Yhtenäinen tarkastus**

Komissio tukee yhtenäistä tarkastusmallia, kuten vahvistetaan sen ehdotuksessa uuden varainhoitoasetuksen 123 artiklaksi. Komissio vahvistaa myös, että kyseinen malli sallitaan jo nykyisessä, asetuksella (EU) N:o 1306/2013 vahvistetussa, maatalousmenojen hallinnointia ja valvontaa koskevassa oikeudellisessa kehyksessä, ja että tämä on otettu huomioon vuosia 2014–2020 koskevassa tarkastusstrategiassa.

Erityisesti todettakoon, että silloin, kun asetuksen (EU) N:o 1306/2013 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti annettua todentamisviranomaisen lausuntoa pidetään luotettavana, komissio ottaa lausunnon huomioon arvioidessaan asianomaisen maksajaviraston tarkastusten tarpeellisuutta.

3 artikla – Suorat tuet

- **Proteiinisuunnitelma**

Komissio vahvistaa aikomuksensa tarkastella uudelleen kasviproteiinien kysynnän ja tarjonnan tilannetta EU:ssa sekä harkita mahdollisuutta laatia ”Euroopan kasviproteiini-strategia” edistämään edelleen taloudellista ja ympäristön kannalta kestävästä kasviproteiinien tuotantoa EU:ssa.

4 artikla – Yhteinen markkinajärjestely

- **Vapaaehtoista tuotannon vähentämistä koskevat ohjelmat**

Komissio vahvistaa, että maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 219 ja 221 artiklaan sisältyy jo tarvittava oikeusperusta, jotta komissio voi käytettävissä olevien budjettivarojen rajoissa puuttua markkinahäiriöihin ja muihin erityisiin ongelmiin, myös alueellisella tasolla, ja voi tällöin myös myöntää viljelijöille suoraa taloudellista tukea. Lisäksi komission ehdotus, jonka mukaan maaseudun kehittämisen tukemisesta annettuun asetukseen (EU) N:o 1305/2013 lisättäisiin alakohtainen tulonvakautusväline, antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden maksaa tietyn sektorin viljelijöille korvauksia maaseudun kehittämisohjelmien puitteissa, jos näiden tulot pienenevät merkittävästi.

Komissio vahvistaa vielä, että 219 artiklan nojalla se voi markkinahäiriön tai sen uhkan ilmetessä ottaa käyttöön ohjelmia unionin tuen myöntämiseksi tuottajille, jotka sitoutuvat vähentämään tuotantoaan vapaaehtoisesti, sekä tarvittavat säännöt tällaisen ohjelman toteuttamiseksi (esim. komission delegoitu asetus (EU) 2016/1612, EUVL L 242, 9.9.2016, s. 4).

- **Monikansallisten toimialakohtaisten organisaatioiden tunnustaminen**

Komissio muistuttaa, että monikansallisia tuottajaorganisaatioita, monikansallisia tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymiä ja monikansallisia toimialakohtaisia organisaatioita koskevat säännöt vahvistetaan nykyisin, myös tarvittavan hallinnollisen yhteistyön osalta, komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/232. Sääntöjen

toimintaa ja riittävyyttä on tarkoitus tarkastella uudelleen meneillään olevassa yhteisen maatalouspolitiikan uudistamis- ja yksinkertaistamisprosessissa.

- **Epäterveet kaupan käytännöt**

Komissio vahvistaa, että se on käynnistänyt elintarvikeketjua koskevan aloitteen, joka nyt etenee eri vaiheiden kautta paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti. Siinä päätetään mahdollisesta lainsäädäntöehdotuksesta, kunhan menettely on saatettu päätökseen, vuoden 2018 alkupuolella, jos mahdollista.

- **Tuottajayhteistyö**

Komissio panee merkille parlamentin ja neuvoston sopimuksen 152, 209, 222 ja 232 artiklaa koskevista muutoksista. Komissio toteaa, että parlamentin ja neuvoston sopimat muutokset ovat luonteeltaan olennaisia ja ne tehdään ilman vaikutustenarviointia, jota paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 15 kohdassa edellytetään. Tämä johtaa epätoivotussa määrin oikeudelliseen ja menettelyihin liittyvään epävarmuuteen, jonka vaikutukset eivät ole tiedossa.

Koska komission alkuperäistä ehdotusta koskevat muutokset tarkoittaisivat kokonaisuudessaan merkittävää muutosta oikeudelliseen kehykseen, komissio panee huolestuneena merkille, että jotkin tuottajaorganisaatioiden kannalta suotuisista uusista säännöksistä saattaisivat heikentää pienviljelijöiden selviytymistä ja hyvinvointia sekä kuluttajien etua. Komissio vahvistaa sitoutumisensa siihen, että se pyrkii pitämään maatalousalalla yllä tehokasta kilpailua ja toteuttamaan täysimääräisesti yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteet, jotka vahvistetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 39 artiklassa. Tässä yhteydessä komissio toteaa, että lainsäätäjien sopimat muutokset jättäisivät komissiolle ja kansallisille kilpailuviranomaisille vain hyvin rajoitetusti tilaa toimia tehokkaan kilpailun ylläpitämiseksi.

Niin kutsuttua koontiasetusehdotusta koskeva komission yleinen hyväksyntä, joka koskee myös parlamentin ja neuvoston sopimia muutoksia, ei rajoita mahdollisia myöhempiä ehdotuksia, joita komissio ehkä tekee kyseessä olevilla aloilla yhteisen maatalouspolitiikan vuoden 2020 jälkeiseen aikaan liittyvän uudistuksen yhteydessä ja sellaisten muiden aloitteiden yhteydessä, joiden tarkoituksena on nimenomaisesti käsitellä joitakin Euroopan parlamentin ja neuvoston nyt sopiman tekstin vaikutusalaan kuuluvia kysymyksiä.

Komissio pahoittelee sitä, etteivät lainsäätäjät ole käsitelleet tyydyttävällä tavalla kysymystä komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten hyvin rajoitetusta mahdollisuudesta toimia tehokkaan kilpailun ylläpitämiseksi, ja ilmaisee huolensa mahdollisista vaikutuksista, joita tällaisesta rajoituksesta kohdistuisi viljelijöihin ja kuluttajiin. Komissio toteaa, että säädöstekstiä on tulkittava johdonmukaisesti perussopimuksen kanssa mitä tulee komission ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten mahdollisuuteen puuttua asiaan, jos suurta markkinaosuutta hallussaan pitävä tuottajaorganisaatio pyrkii rajoittamaan jäsentensä toimintavapautta. Komissio pahoittelee, ettei tätä mahdollisuutta suojata selvästi säädöstekstissä.